

FINANCIËLE INSPECTIERONDE WOONZORGCENTRA 2022-2025

Beleidsrapport 2026 ¹

Dit beleidsrapport bundelt de resultaten van de financiële inspectieronde 2022-2025 van Zorginspectie bij de inrichtende machten die één of meerdere woonzorgcentra beheren die erkend zijn door het Departement Zorg. Dit rapport focust op twee maatschappelijke vragen:

- > **Financiële gezondheid:** is de continuïteit van de dienstverlening van het woonzorgcentrum gegarandeerd?
- > **Doelmatigheid:** zijn er indicaties dat de financiële middelen worden aangewend voor een ander doel dan waarvoor ze bedoeld zijn?

Financiële inspecties worden uitgevoerd op het niveau van de inrichtende macht (ondernemingsnummer). Dit beleidsrapport geeft dus geen inzicht in de financiële situatie van de individuele woonzorgcentra maar in de financiële situatie van de inrichtende machten actief in de WZC-sector. De 463 inspecties (133 publieke, 330 private) betreffen het laatste beschikbare boekjaar, waarbij de twee voorafgaande boekjaren de vergelijkingsbasis zijn. Gezien de WZC-ronde over meerdere jaren liep, varieert dit geïnspecteerde boekjaar van 2020 tot 2024.

Financiële gezondheid

Bij de private inrichtende machten besloot de inspecteur bij 73,3% (242) dat er geen financiële moeilijkheden waren. Bij 17,0% (56) werden er beperkte financiële moeilijkheden vastgesteld. Bij 9,7% (32) van de private inrichtende machten zijn de financiële moeilijkheden van die aard dat de continuïteit van de dienstverlening bedreigd zou kunnen zijn.

Bij de publieke inrichtende machten wordt de financiële gezondheid niet beoordeeld, omdat de faillissementswetgeving niet op hen van toepassing is en het Agentschap Binnenlands Bestuur de financiële toestand van lokale besturen monitort.

Niet-doelmatige besteding

De doelmatige besteding van middelen impliceert dat middelen worden aangewend voor het doel waarvoor ze zijn toegekend. Middelen die worden toegekend voor de uitbating van een woonzorgcentrum mogen niet worden gebruikt voor andere activiteiten. Als er bij aanwending van middelen voor andere doeleinden dan het woonzorgcentrum onvoldoende kan worden aangetoond dat deze middelen niet afkomstig zijn van subsidies, , dan neemt de inspecteur een opmerking over de doelmatige besteding van middelen op in de bijzondere vaststellingen in de samenvatting en/of in het besluit.

¹ Dit document vormt de managementsamenvatting van het beleidsrapport Financiële inspectieronde woonzorgcentra 2022-2025 (depotnummer D/2026/3241/178, uitgave september 2026).

Het volledige rapport is raadpleegbaar via <https://www.departementzorg.be/nl/beleidsrapporten-van-zorginspectie>.

Bij publieke inrichtende machten waren er geen bijzondere vaststellingen over niet-doelmatige besteding. Bij 29% (95) van de private inrichtende machten was het besluit dat niet kon worden aangetoond dat de middelen doelmatig werden aangewend of dat er ernstige aanwijzingen waren van een niet-doelmatige besteding. De vaststellingen over niet-doelmatige besteding hadden onder meer betrekking op: netto-vordering (als gevolg van o.a. cashpooling, rekening-courant en uitgegeven leningen), schenking, kwijtschelding en waardevermindering van vorderingen aan gelieerden, het verlenen van materiële voordelen aan derden, kosten die geen verband houden met het eigen woonzorgcentrum en ontbrekende onderliggende documenten.

Financiële verwevenheid

Binnen de WZC-sector zijn verschillende groepen van rechtspersonen met elkaar verweven. Deze rechtspersonen profileren zich en opereren als één organisatie, doorgaans onder een merknaam.

Deze financiële verwevenheid kan een impact hebben op de besteding van de overheidsmiddelen en de financiële gezondheid van de inrichtende machten, in zowel positieve als negatieve zin. Groepsstructuren kunnen de financiële gezondheid en continuïteit ondersteunen, maar brengen ook duidelijke risico's met zich mee, zoals een te sterke financiële afhankelijkheid, financiële problemen of zelfs een cascade van faillissementen.

Zorginspectie doet geen uitspraak over de intenties van groepsstructuren, noch over de markt-conformiteit van transacties binnen deze structuren. Dit beleidsrapport beschrijft de kansen en risico's van diverse vormen van financiële verwevenheid. Belangrijk is dat de financiële draagkracht van een inrichtende macht die in een groepsstructuur functioneert niet uitsluitend wordt bepaald door haar eigen financiële positie, maar mede door die van de groep als geheel.

Regelgeving

Dit beleidsrapport reflecteert over recente regelgeving die betrekking heeft op de bovenstaande thema's.

Zorginspectie geeft als beleidsinzicht mee dat, hoewel het onmogelijk is om alle risico's af te dekken, het bijschaven van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2024 houdende de maatregelen tot het versterken van de financiële weerbaarheid van de woonzorgcentra kan bijdragen tot een verdere beperking van de vastgestelde risico's. Dat inzicht is gebaseerd op de resultaten van deze WZC-ronde en de voorbereiding van de inspectiemethodiek in het kader van de nieuwe regelgeving. Daarnaast lijkt het aangewezen om het toepassingsgebied van dit BVR te verbreden naar het volledige beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Tijdens de WZC-ronde was het voor de inspecteur niet mogelijk om het toezicht uit te breiden voorbij de actor in de zorg zelf. Op 9 januari 2026 werd het Decreet houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid aangepast en werden de toezichtrechten van Zorginspectie uitgebreid naar entiteiten of personen verbonden met actoren in de zorg en zorggebruikers. Die uitgebreide toezichtrechten vergen nog verdere verduidelijking en beleidskeuzes wat betreft hun praktische invulling en de benodigde middelen.